

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. VI. An vsus seu sumptio Eucharistiæ sit pars Eucharistiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

dem dicitur, Materiam Calicis esse *Vinum de vite*. & tamen Theologi omnes fatentur, quod si daretur vinum miraculose productum, ut in Cana Galilææ, quod inquam in tali vino consecrari posset: cur non ergo in casu quo darentur species sine substantia? Nihilominus supponendo sententiam, quod in tali casu non posset fieri consecratio, procedit questio, an præexistencia panis & vini sub his accidentibus, constituat intrinsecè Sacramentum Eucharistiæ, sicut præexistencia peccati dicitur esse constitutiva Sacramenti Pœnitentiæ, ut infra probabo.

775. DICO, substantiam panis & vini in ratione termini præexistentis & transeuntis constituere hoc Sacramentum. Probat. Illud omne est intrinsecè constitutivum Sacramenti, quod est intrinsecè constitutivum potestatis, quæ est pars hujus Sacramenti, ut probatum est. sed præexistencia substantiæ panis & vini est constitutiva potestatis consecrandi hic & nunc completæ: ergo &c.

Dices. Præexistencia panis & vini tantum requiritur ad hoc, ut possit Corpus Christi poni sub accidentibus panis, & sanguis sub speciebus vini, sicut compressio uvarum requiritur, ut possit haberi vinum: sicut ergo compressio uvarum non est pars vini, ita nec præexistencia panis & vini erit pars Eucharistiæ. Respondeo, hac instantiâ probari quidem, quod præexistencia panis & vini non sint pars Corporis Christi, sed non probari quod non sint pars Sacramenti, eo modo quo peccata sunt pars Sacramenti pœnitentiæ. sicut enim ideo peccata ut præexistencia sunt pars pœnitentiæ, quia nisi præcessissent, omnibus ceteris positis non esset Sacramentum pœnitentiæ, quia absolutio careret materiâ circa quam versaretur, ita præexistencia panis & vini erunt pars Eucharistiæ, quia nisi præcessissent, omnibus ceteris positis non daretur potestas consecrandi, ut fatentur Lugo & Arriaga: deficiente autem potestate consecrandi deficit pars Eucharistiæ in ratione Sacramenti, ut superius probatum est. Sed quia in hoc puncto non potest fieri nisi altercatio Logica, ideo non est immorandum.

CONTROVERSIA VI.

An usus seu sumptio Eucharistiæ sit pars Eucharistiæ.

774. CERTUM est, sumptionem esse illud, quo completur virtus Sacramenti in ratione potentis proximè causare gratiam, quia est applicatio virtutis: applicatio autem virtutis reddit formaliter virtutem expeditam ad operandum, ut tradunt philosophi. Verum hoc non sufficit, ut simpliciter dicatur constituere virtutem Sacramenti, sicut applicatio ignis non dicitur constituere virtutem ignis, prout virtus contradistinguitur à conditione. Pari modo Sacramentum Eucharistiæ ejusque virtus non constituitur per

negationem obicis, & præexistenciam gratiæ in cipientem, & tamen in multorum sententia præexistencia Gratiæ complet ultimum virtutem Eucharistiæ, ut proximè possit producere Gratiam. Questio ergo est, utrum in ratione causæ, & non in ratione conditionis, sit pars virtutis, seu virtus panis. Affirmavit Aureolus apud Capreolum, & contra natur multis defendere P. Dicastillo à n. 77.

DICO, Sumptionem non esse de ratione constitutiva hujus Sacramenti in ratione Sacramenti. Ita communis cum S. Thomas q. 78. a. 1. ad. 3. ubi ait: Sacramentum Eucharistiæ perficitur in ipsa consecratione Materie, alia vero Sacramenta perfici in applicatione materie ad fructificandum hominem.

Probat. Conclusio 1. ex Tridentino sed. 13. cap. 3. ubi traditur discrimen inter Eucharistiæ & alia Sacramenta his verbis. [Reliqua Sacramenta tunc primum sanctificandi vim habent, cum quis illis utitur: at in Eucharistiâ sanctitatis auctor ante usum est.]

Probat. 2. ratione. Nam sicut cibum corporalis est cibus ante sumptionem, quæ tantum est applicatio illius, ita etiam sumptio Eucharistiæ, tanquam cibi spiritualis, est contradistincta virtuti illius: hæc autem virtus jam mensuratur Sacramentum, adeo ut etiam si nunquam frueretur, nihilominus verum esset dicere, esse Sacramentum.

775. Obijcies 1. Illud est pars Sacramenti, per quod habetur ratio signi Gratiæ: sed per sumptionem habetur ratio signi gratiæ: ergo &c. Negando minorem. Quia jam antea dicitur ad sumptionem Eucharistiæ esse sufficientem legnum gratiæ, prout requiritur ad rationem Sacramenti. De ratione enim Sacramenti non est, esse signum gratiæ absolute, sed sub conditione, si non adsit obex vel impedimentum: hoc ergo peccatum existens in suscipiente non impedit, quominus Sacramentum habeat sufficientem rationem signi, licet impediatur absolutam significationem Gratiæ, quia tollit conditionem, sub qua Sacramentum significat gratiam, ita negatio sumptionis non impedit rationem signi sufficientem in Sacramento permanente, ad quod sufficit significare Gratiam sub conditione: si applicetur applicatio autem virtutis non est ipsa virtus, sed quidem partialis.

Obijcies 2. Si Eucharistiæ usus esset mera conditio, & non pars Sacramenti, tunc pariter dici posset, quod Unctio non esset pars Sacramenti extremæ Unctionis, sed mera conditio, ita ut hoc Sacramentum ad æquarè consisteret in Oleo benedicto, antea dicitur ad omnem illius usum, sicut dicimus, Eucharistiæ esse Sacramentum antea dicitur ad usum: consequens est falsum. Ergo &c. Negando paritatem. Disparitas est, quia Unctio insinuat S. Thomas q. 78. a. 1. in C. quia Unctio substat formæ Sacramentali, & est actio facta nomine Christi, adeoque habens illam dignitatem motivam, quæ requiritur ad virtutem Sacramenti: quod

quodsi esset mera conditio, & applicatio, non requireretur certus Minister, & Sacerdos, imò pollet quis seipsum inungere, sicut potest sibi applicare Eucharistiam.

Urgebis cum quodam Recentiore. Saltém sumptio erit pars integralis, sicut est in Sacramento Pœnitentiæ satisfactio: ad hoc enim non requiritur, ut sit actio facta à Ministro aut nomine Christi. Ad hanc replicam, quam quidam ex

suo Magistro Hispano aliquando objecit, respondi, & iterum respondeo, negando paritatem. Quia Satisfactio ideo est pars integralis, quia subicit verbis absolutionis, & per ea significatur remissio pœnæ per satisfactionem obtinenda: at verò sumptio Eucharistiæ nullo modo significatur per hæc verba: *Hoc est Corpus meum.*

CAPVT II.

DE VNITATE ET NECESSITATE
EUCHARISTIE.

CONTROVERSIA I.

Utrum Eucharistia Sacramentum sit unum specie infimâ.

776. **Q**uestio est, utrum Eucharistia, pro ut sub utraque specie continetur, sit vnum Sacramentum speciei infimæ, conflatum ex duobus partialibus Sacramentis, vel an sint duæ species infimæ totales, adeoque Sacramentum Eucharistiæ sit potius genus quàm species infima.

Dicendum, cum S. Thoma ceterisque Theologis, contra Aureolum, Sacramentum Eucharistiæ esse vnâ speciem infimam. Conclusionem expresseit Catechismus Pij V. his verbis. [Licet duo sint elementa, panis scilicet & vini, ex quibus integrum Eucharistiæ Sacramentum significatur, non tamen plura esse Sacramenta, sed vnum tantum, Ecclesiasticâ auctoritate confitemur.

Probatur Conclusio. Si essent duæ species totales & atomæ, jam darentur octo species Sacramentorum: hoc autem est contra Tridentinum sess. 7. can. 1. dicens. *Qui dixerit, Sacramenta novæ legis esse plura aut pauciora quàm scriptum est.* Minor probatur. Si Tridentinum non loqueretur de speciebus infimis, sed pro Eucharistia numeraret genus, tunc nullâ ratione dammandus esset, qui diceret, dari octo Sacramenta, loquens nimirum de speciebus infimis, & malè numeraret Concilium inter species infimas, dividendes genus Sacramenti, vnum genus tanquam membrum dividendis, præsertim quia ambæ species facile potuissent assignari.

Confirmatur. Nam hac ratione posset dici, esse tantum duo Sacramenta, hoc est, duo genera, vnum vivorum, alterum mortuorum.

777. Obicies 1. Eucharistia vocatur in Collectis Missarum Sacramenta in plurali: ut: *Purificent nos quæsumus Domine, Sacramenta quæ sum-*

psimus. R. Cum S. Thoma, Eucharistiam dici plura Sacramenta materialiter non formaliter: quia formaliter illæ duæ species complent vnum Convivium spirituale, & significationem refectio- nis spiritualis completæ, quæ non in solo cibo, aut solo potu, sed in utroque simul consistit. Est ergo Eucharistia vnum Sacramentum unitate formali seu Perfectionis, licet non unitate Elementi, seu materiali.

Obicies 2. Eucharistia ut contenta sub specie panis, differt specie ab Eucharistia ut contenta sub specie vini: ergo sunt duæ species infimæ. Probatur antecedens. Illud Sacramentum differt specie ab altero, quod significat & causât gratiam diversam Sacramentalem in ordine ad diversa auxilia, ut superius dictum tr. 2. Sed Eucharistia ut contenta sub specie panis, significat & causât diversam gratiam Sacramentalem, ab ea, quam causât Eucharistia ut contenta sub specie vini, ergo sunt Sacramenta specie diversa. Minor probatur. Nam Eucharistia ut contenta sub specie panis, habet rationem & significationem non solum nutritivam ut sic in genere, sed significationem cibi in specie. Econtra Eucharistia sub specie vini, habet rationem & significationem potus quæ talis: atqui effectus cibi & potus sunt formaliter diversi. Ergo &c. R. Negando antecedens. ad probationem distinguo maiorem: si significat significatione completâ, & causât gratiam completam in ea ratione in qua ex sua institutione significat, concedo, secus nego maiorem: & distingo minorem. significat diversam Gratiam significatione completâ, & causât completam in ea ratione in qua eam ex institutione sua significat, nego: significat eam incompletam & incompletè,